

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2009-24

17 juni 2009

Altijd beneficiair aanvaarden (III)

De toch niet kwijtgescholden schuld

Dat ‘beneficiaire aanvaarding op de keper beschouwd het enige advies is dat een estate planner kan geven’, mag bekend verondersteld worden (zie hierover *EstateTip Review* 2007-44 en 2008-10). Hoe juist deze stelling is, bleek uit de zaak die speelde voor de Rechtbank Rotterdam (Rb. Rotterdam 6 mei 2009, LJN BI6261).

Kort de feiten. In september 2004 is X (tezamen met een derde, Y) een kredietovereenkomst aangegaan met de bank. Tevens werd met de bank de mogelijkheid tot roodstand (hierna aangeduid als de ‘limietovereenkomst’) op een tweetal rekeningen overeengekomen. Na in januari 2008 te zijn gesommeerd tot betaling van achterstallige termijnen ter zake van de kredietovereenkomst, zijn partijen in februari 2008 een *betalingsregeling* overeengekomen.

X overlijdt in maart 2008. Zoals bekend, kan aan persoonlijke leningen een overlijdensrisicoverzekering gekoppeld zijn, dan wel sprake zijn van een ‘kwijtscheldingsfaciliteit’. Voor menig debiteur oogt de ‘gratis’ kwijtschelding aantrekkelijker dan een ‘dure’ verzekering. Onder omstandigheden kan goedkoop echter duurkoop blijken te zijn.

In casu stond in de algemene voorwaarden van zowel de krediet- als de limietovereenkomst navolgende bepaling:

‘Indien Kredietnemer overlijdt tijdens de looptijd van de Kredietovereenkomst waarbij het overlijden plaatsvindt vóór de 75-jarige leeftijd en tot de dag van overlijden *alle verplichtingen* uit de Kredietovereenkomst op correcte wijze door Kredietnemer werden nagekomen, dan vervalt de verplichting tot betaling van de uit hoofde van de Kredietovereenkomst alsdan bestaande schuld aan de Bank, althans voor zover deze schuld een bedrag van *EUR 25.000 niet te boven* gaat. De verplichting tot terugbetaling vervalt niet ten aanzien van bedragen welke op of na de datum van overlijden van de Kredietnemer opgenomen zijn.’ (cursiveringen van mij, FH)

Eind mei 2008 ontvangen de erfgenamen van X een brief van de bank:

‘Conform het in de kredietovereenkomst bepaalde van het Flexibel Krediet [de kredietovereenkomst, FH] hebben wij géén kwijtschelding verleend, omdat op de dag van overlijden er een achterstand was in de betalingen.

Uit hoofde van de Privélimiet Plus overeenkomst (...) [een van de twee limietovereenkomsten, FH] hebben wij ook géén kwijtschelding verleend, omdat er gedurende ten minste twee maanden voor het overlijden onvoldoende voeding op de rekening is geweest.'

Hoe verhoudt dit schrijven zich tot gemelde kwijtscheldingsfaciliteit? Voor een goed begrip beschouwen we de twee 'kredietfaciliteiten' los van elkaar.

1. De kredietovereenkomst

Het blijkt dat partijen de betalingsregeling niet (stipt) zijn nagekomen. Er wordt logischerwijs niet kwijtgescholden. Interessant is echter de vraag hoe gehandeld zou zijn als de betalingsregeling wel was nagekomen. De via het vonnis te raadplegen overwegingen van de bank ademen een sfeer uit, waaruit wellicht afgeleid zou kunnen worden dat zelfs ingeval *de betalingsregeling wél* was nageleefd, er desalniettemin *toch* sprake is van een '*betalingsachterstand*' in de zin van de algemene voorwaarden. Kan worden betoogd dat ook in die omstandigheden de kredietovereenkomst niet 'op correcte wijze door kredietnemer is nagekomen'? Voor zowel een bevestigend als een ontkennend antwoord is iets te zeggen.

2. De limietovereenkomsten

Volgens de overeenkomsten is een kredietnemer verplicht elke maand aan de bank een bedrag van 2,5% van de kredietlimiet (de maandtermijn) te betalen. Zolang op de betreffende rekening ten minste eenmaal per maand een bedrag ter grootte van ten minste 5% van de kredietlimiet wordt bijgeschreven (de 'voeding'), wordt de maandtermijn geacht in de bijschrijving te zijn begrepen. Slechts ten aanzien van één van de twee limietovereenkomsten is aan deze verplichting voldaan. Enkel de roodstand op deze rekening wordt kwijtgescholden.

Gezien het voorgaande is het niet verwonderlijk dat de rechtbank instemt met de door de bank gevolgde incassoroute.

Welke conclusies kunnen we uit een en ander trekken?

Allereerst blijkt weer dat erfgenamen er verstandig aan doen niet blindelings zuiver te aanvaarden. Voor een gerust gemoed is een gedetailleerd inzicht in de boeken én betalingsmoraal van de overledene essentieel. En dan nog. Welke erfgenaam weet nu met zekerheid wanneer een eventuele achterstand 'fataal' is? Is dat bij één dag, één termijn enzovoort? Kortom, erfgenamen dienen de omvang van een schuld alsmede de nakoming daarvan te beoordelen. Pas daarna zouden zij – ondanks andersluidend (beneficiair) advies – de sprong in het diepe (*casu quo* 'zuiver aanvaarden') moeten willen wagen. Een tweede gedachte die opkomt, is dat een overlijdensrisicoverzekering in een situatie als de onderhavige toch zo gek niet is. Deze zou (waarschijnlijk) wel hebben uitgekeerd. Men (de erven) is dan immers niet afhankelijk van de 'welwillendheid' van de bank. Zo bezien is zo'n verzekering wellicht minder 'duur' dan op het eerste gezicht lijkt. Een laatste overweging betreft de omvang van de kwijtscheldingsfaciliteit. Het is kennelijk niet ongebruikelijk de kwijtschelding aan een maximum te binden. Gevolg daarvan is dat zelfs als altijd correct (af)betaald is, er desondanks nog steeds een (aanzienlijk?) restbedrag open kan staan. Iets om als erfgenaam rekening mee te houden!?

Mr. F.M.H. Hoens. Tot volgende week!

www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2009 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.